

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.264/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dr. Bolla Szabolcs Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Bolla Szabolcs ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (I. rendű felperes címe) I. rendű és **Felperes2** (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Dr. Nagy Judit Csilla Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Nagy Judit Csilla ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Alperes1 címe) alperes ellen illetménykülönbözet megfizetése iránt indult perben a Fővárosi Törvényszék 1.M.71.644/2020/13. szám alatt meghozott – és 18. sorszámu végzéssel kijavított – ítélete ellen a felperesek 14. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg elmaradt illetmény címén az I. rendű felperesnek 945.553 (kilencszáznegyvenötezer-ötszázötvenhárom) forintot és annak 2019. október 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, a II. rendű felperesnek 996.168 (kilencszázkilencvenhatezer-egyszázhatvannyolc) forintot és annak 2019. november 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint perköltség címén személyenként 75.0000 (hetvenötezer) forint + Áfa együttes első-és másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 116.503 (száztizenhatezer-ötszázhárom) forint eljárási és 155.338 (százötvenötezer-háromszázharmincnolc) forint másodfokú fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. június 3-án kelt 1.M.71.644/2020/18. számú végzésével kijavított 13. sorszámú ítéletével a felperesek helytelen besorolásából fakadó illetménykülönbözet megfizetése iránti keresetét elutasította és kötelezte a felpereseket egyetemlegesen 100.000 forint + áfa perköltség megfizetésére az alperes javára. Rögzítette, hogy a le nem rótt 116.503 forint kereseti illetéket az állam viseli.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes 2016. december 1-től 2019. szeptember 30-ig állt az alperessel közalkalmazotti jogviszonyban mosó- és vasalónő munkakörben. A kinevezési okirat szerint az alperes az I. rendű felperes iskolai végzettségeként általános iskola 8 osztályt vett figyelembe, ez alapján az „A” fizetési osztály IV. fizetés fokozatába sorolta be. Az I. rendű felperes 2002. február 11-én szerzett számítógép-kezelő (használó) Országos Képzési Jegyzékben (a továbbiakban: OKJ) meghatározott szakképesítést.

[3] A II. rendű felperes 2017. december 4-től 2019. október 31-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel konyhai kisegítő munkakörben. A kinevezési okirat szerint az alperes a fizetési osztály megállapításához a II. rendű felperes iskolai végzettségeként általános iskola 8 osztályt vett figyelembe, amely alapján az „A” fizetési osztály III. fizetési fokozatába sorolta be. A II. rendű felperes 2001. február 23-án szerzett OKJ-s képzés keretében kereskedő boltvezető I. szakképesítést.

[4] Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak az I. rendű felperesnek a „B”, illetve a II. rendű felperesnek a „C” fizetési osztályba való besorolásának elmaradása miatt felmerült illetménykülönbözet iránti igényét. Döntését a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 61. § (1) bekezdésére, 63. § (1) bekezdésére, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kjtvtvr.) 9. § (1)-(2) bekezdésére és 2. számú mellékletének III. táblázatára alapította.

[5] Rögzítette, hogy abban a kérdésben kellett állást foglalnia, miszerint a munkáltató a Kjt. 63. §-a alapján helyesen határozta-e meg a felperesek fizetési osztályát és e körben jogszerűen hagyta-e figyelmen kívül a felperesek legmagasabb iskolai végzettségét.

[6] A felek között nem volt vitatott, hogy a felperesek olyan szakképesítéssel rendelkeznek, amelyet az alperes a fizetési osztályba sorolás során nem vett figyelembe. A felek azt is egyezően adták elő, hogy a felperesek munkakörének betöltésére jogszabály nem határoz meg külön képesítési előírást. Ennek hiányában azonban nem következik, hogy a fizetési osztályba sorolás alapjául a közalkalmazottak legmagasabb iskolai végzettsége szolgál. Arra a következtetésre jutott, hogy a Kjt. 63. § (1) bekezdésének helyes értelme szerint a közalkalmazott fizetési osztályának alapja nem a közalkalmazott legmagasabb szakképesítése, hanem az a legmagasabb iskolai végzettség, illetve szakképesítés, amit a

jogszabály az ellátandó munkakör betöltésére előír és amellyel a közalkalmazott rendelkezik. Mindezt alátámasztja a Kjt. 61. § (1) bekezdése is, hiszen a közalkalmazotti munkakör ellátásához jogszabályban előírt iskolai végzettség, illetve állam által elismert szakképesítés alapján rendelkezik a fizetési osztályokról.

[7] A felperesek munkakörére külön jogszabály nem határozott meg képesítési előírást, az alperes a kinevezési okirat értelmében általános iskola 8 osztály iskolai végzettséget vett figyelembe, amit megítélése szerint jogszerűen megtehetett. Jogszabályi előírás hiányában ugyanis a munkáltató a jogszabályi keretek között szabadon dönthetett arról, hogy a közalkalmazottak szakképesítését mennyiben veszi figyelembe. Az alperes eljárását pedig az a körülmény sem teszi jogellenessé, hogy esetlegesen a felperesek későbbi munkáltatója ettől eltérően a megszerzett szakképesítésük alapján határozta meg fizetési osztályukat.

[8] A pervesztes felpereseket a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. §-a alapján kötelezte az alperes perköltségének viselésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapította meg és rögzítette a mérlegelés szempontjait. A felperesek munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján rendelkezett a le nem rótt kereseti illeték viseléséről.

A felperesek fellebbezése

[9] Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek éltek fellebbezéssel és annak megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérték, valamint a megbízási szerződés alapján felszámított perköltségre is igényt tartottak. Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontra helyezkedett döntésének meghozatala során, mivel a Kjtvrh. 9. §-ból nem következik, hogy képesítési követelmény hiányában a munkáltató döntené el, hogy hová sorolja be a közalkalmazottat. Figyelemmel arra, hogy a jogalkotó rendelkezése alapján „A”, „B” és „C” fizetési osztályba is besorolható a kisegítő munkakörben dolgozó közalkalmazott, így az elsőfokú bíróság értelmezése esetén értelmetlenné válna a Kjtvrh. kodifikációja szerint kialakított besorolási rendszer. Továbbá figyelembe kell venni a Kjt. főszabályát, miszerint a munkakörhöz előírt legmagasabb iskolai végzettség számít a besorolásnál. Tekintettel arra, hogy a perbeli esetben nem volt munkakör specifikus képesítési követelmény, ezért bármely végzettség alapján helye van a „B” vagy „C” besorolásnak, amit a Kjt. az adott osztályhoz előír.

[10] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte a Kjt. 63. § (1) bekezdését is, amennyiben ugyanis a jogszabály a munkakörre több fizetési osztályt állapít meg, a közalkalmazott legmagasabb iskolai végzettsége, képesítése az irányadó a besorolás

során a munkakörre megállapított osztályok között, tehát a több fizetési osztály jogszabályi megállapítása a munkáltató számára „kényszerítő erővel bír”.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[11] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben való marasztalását kérte a becsatolt megbízási szerződés figyelembevételével.

[12] Teljeskörűen fenntartva az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait hangsúlyozta, hogy a Kjt. 63. § (1) bekezdése alapján a munkakör betöltésére előírt iskolai végzettséget kellett figyelembe venni a besoroláskor, nem pedig azt a legmagasabb végzettséget, amellyel a felperesek rendelkeztek. Mindezt alátámasztja a Kjtvt. 9. § (2) bekezdése is, amely akként fogalmaz, hogy a munkakör „betölthető” mindazon végzettséggel, amelyet a Kjt. 61. § (1) bekezdése a munkakörhöz a 2. számú mellékletben feltételként előír. A kisegítő munkakörök esetében a mellékletben az „A”, „B” és „C” fizetési osztály egyaránt megjelenik lehetőségként. Ezek közül azonban nem a közalkalmazott legmagasabb iskolai végzettsége szerinti fizetési osztály az irányadó, hanem az, amelybe a munkakörhöz előírt iskolai végzettség alapján a közalkalmazott tartozik. Mindezeket helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság és helyes értelmezést adott a Kjt. 63. § (1) bekezdésére nézve is. Amennyiben ugyanis a közalkalmazott fizetési osztályának besorolására több lehetőség van, mint a perbeli esetben is, akkor azt kell megvizsgálni, hogy van-e olyan jogszabály, amely az adott munkakörre vonatkozóan iskolai végzettséget ír elő, illetőleg a felperesek konyhai kisegítő és vasalónő munkakörére jogszabály nem tartalmaz. A jogszabály által adott keretek között a munkáltató legalább a jogszabály által meghatározott iskolai végzettséget vagy magasabb végzettséget írhat elő a munkakör betöltésének feltételeként. A FEOR számok szerinti besorolásnál is a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások között szerepel mindkét perbeli munkakör.

[13] A kinevezésekből kitűnik, hogy szakképesítést nem írt elő a felpereseknek a munkakör betöltésének feltételeként, kizárólag a 8 általános iskolai osztályt határozta meg a munkáltató, ezért helyes a felperesek besorolása. A felperesek érvelésével szemben kizárólag annak van relevanciája, hogy amennyiben a munkakör betöltéséhez a jogszabály nem határoz meg iskolai végzettséget és a munkáltató elegendőnek tartja az általános iskola 8 osztályos végzettséget a munkakörbe tartozó feladatok ellátásához és ezt határozza meg a kinevezésben, abban az esetben még akkor is az „A” fizetési osztályba kell besorolni a közalkalmazottat, ha egyébként magasabb végzettséggel (pl.: érettségivel) rendelkezik. Mindezekből következően a munkáltató a felpereseket a Kjt. 63. § (1) bekezdése alapján jogszerűen „A” fizetési osztályba sorolta be.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[14] A felperesek fellebbezése alapos.

[15] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az azokból levont következtetéseivel és érdemi döntésével a felperesek besorolásának jogszerűségét érintő jogkérdésben nem értett egyet a másodfokú bíróság.

[16] Az irányadó tényállás szerint a kereseti kérelmekkel érintett időszakban az I. rendű felperes mosó-és vasalónő, míg a II. rendű felperes konyhai kisegítő munkakört látott el az alperesnél a közalkalmazotti jogviszony keretében. A perben az nem volt vitatott, hogy ezekhez a munkakörök ellátásához jogszabály iskolai végzettséget, szakképesítést, szakképzettséget nem határoz meg, azaz nincs képesítési előírás. Az sem volt vitatott, hogy az I. rendű felperes számítógép kezelő szakképesítéssel, míg a II. rendű felperes kereskedő-boltvezető szakképesítéssel rendelkezett.

[17] A közalkalmazottak előmeneteli és illetményrendszeréről a Kjt. V. fejezete rendelkezik. A közalkalmazottak besorolásánál a munkakörök a Kjt. 61. § (1) bekezdése alapján az ellátásukhoz jogszabályban előírt iskolai végzettség, illetve állam elismert szakképesítés alapján fizetési osztályokba tagozódnak és a 63. § (1) bekezdése alapján a közalkalmazott fizetési osztályát, vagyis besorolását - figyelemmel a 61. § (1) bekezdésében foglaltakra - az ellátandó munkakör betöltésére annak a legmagasabb iskolai végzettségnek, illetve szakképesítésnek, szakképzettségnek az alapján kell meghatározni, amellyel a közalkalmazott rendelkezik.

[18] A besorolással kapcsolatos rendelkezések a jogszabályon alapulnak, ehhez nem kell a közalkalmazott hozzájárulása, egyben a munkáltató sem határozhatja meg azt a képesítési előírást, amit figyelembe kíván venni a besoroláshoz, amennyiben külön jogszabály nem határoz meg képesítési előírást.

[19] Az egyes közalkalmazotti területeken a munkakörök besorolásáról és a képesítési követelmények alóli mentesülésekről ágazati jogszabályok rendelkeznek. A fizetési osztályba való besorolás alapelve az, hogy amely végzettség, képzettség szükséges a munkakör betöltéséhez, csak az képezheti a besorolás alapját. Egy adott munkakör többféle végzettséggel, képzettséggel is betölthető, mindig az ágazati végrehajtási rendelet melléklete jelöli meg, hogy az adott ágazatokban milyen munkakörök fordulhatnak elő és azokhoz a fizetési osztályok közül melyek tartoznak. Főszabály szerint a munkakörhöz nem szükségesek más szakmába tartozó vagy szükségtelenül magas szintű képzettségek, ezért ezek figyelmen kívül maradnak a besorolásnál. Ezt az elvet azonban egyes végrehajtási jogszabályok áttörik és ez az esetkör áll fenn a felperesek vonatkozásában is.

[20] A felperesek bölcsődei foglalkoztatása a szociális, illetve gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatba tartozik, melynek ágazati jogszabálya a Kjtvr. Ennek 9. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a közalkalmazottak által betölthető munkakörök megnevezését és fizetési osztályba sorolásuk feltételeit – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – a 2. számú melléklet tartalmazza. A (2) bekezdés rögzíti, hogy ha a munkakörre jogszabály nem határoz meg képesítési előírást, az betölthető mindazon végzettséggel, szakképesítéssel, szakképzettséggel, amelyet a törvény – azaz a Kjt. – 61. § (1) bekezdése a munkakörhöz a 2. számú mellékletben meghatározott fizetési osztályba sorolás feltételeként előír. A 2. számú melléklet III. táblázata tartalmazza a nem ágazatspecifikus munkakörök esetében egyetemi, főiskolai, illetve ilyen végzettséget nem igénylő munkakörökre a fizetési osztályba sorolás lehetséges esetköreit. A B/4. kategóriába tartoznak a kisegítő munkakörök és ilyennek minősülnek – a felek által nem vitatottan – a felperesek által betöltött munkakörök is, amelyekben a Kjtvr. „A”, „B” és „C” fizetési osztályokba való besorolást enged.

[21] Helyesen mutattak rá a felperesek, hogy a bölcsődei munkakörök képesítési előírásait is tartalmazó, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet nem határoz meg képesítési előírást a perbeli munkakörökre, a besorolásukat a Kjtvr. alapján kell elvégezni. Ennek 9. § (1)-(2) bekezdése – ellentétben az elsőfokú bíróság álláspontjával – nem értelmezhető másként, minthogy a Kjtvr. által szabályozott munkakörhöz tartozó besorolási osztályokba való besoroláskor mindig a közalkalmazott legmagasabb iskolai végzettségét, szakképzettségét, szakképesítését kell figyelembe venni, annak vizsgálata nélkül, hogy szükséges-e adott munkakör betöltéséhez, mivel a Kjtvr. 2. számú melléklete a kisegítő munkakörök esetében „A”, „B” és „C” – azaz több – fizetési osztályba való besorolást is lehetővé tesz. Egy munkakörhöz ugyanis az ágazati végrehajtási rendeletek több fizetési osztályt is rendelhetnek és ekkor a közalkalmazottat abba kell besorolni, amely a meglévő (tényleges) végzettségei alapján a lehetséges legmagasabb besorolási lehetőség.

[22] A fentiek alapján az alperes a felperesek meglévő végzettségét – még ha az a munkakör betöltéséhez nem volt szükséges – megalapozatlanul nem vette figyelembe. Nem volt lehetősége arra, hogy szabadon döntsön az „A”, „B” és „C” fizetési osztályok közül arról, hogy a mellékeltben megjelöltekből melyikbe sorolhatja be a felpereseket, hanem végzettségüknek megfelelő legmagasabb osztályba kellett volna ezt megtenni. Az alperes azt nem vitatta, hogy egyébként az I. rendű felperes meglévő szakképesítése alapján a „B” fizetési fokozatra, míg a II. rendű felperest a „C” fizetési fokozatra előírt végzettséggel rendelkezik. Ezzel ellentétes besorolás esetén valóban kiüresedik a Kjtvr.-ben rögzített szabályozás, az általa kialakított besorolási rendszer, egyben a közalkalmazottakra hátrányosabb, alacsonyabb illetményel járó besorolás tenne automatikussá. Ez esetben szükségtelenné válna a magasabb végzettséghez igazodó fizetési osztály megjelölése, amely nyilvánvalóan ellentétes a jogalkotói szándékkal.

[23] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eltérő jogértelmezése alapján utasította el a felperesek keresetét és ezáltal a magasabb besoroláshoz tartozó illetménykülönbözetükre vonatkozó igényüket. A felperesek pontosított keresetében megjelölt összecszerűséget az alperes nem vitatta, így az ítéltábla a kereseti

kérelem szerint marasztalta az alperest az. I. rendű felperes esetében 2017. december 13. és 2019. szeptember 30., míg a II. rendű felperes esetében 2017. december 13. és 2019. október 31. közötti időre az „A” és „B”, illetve „A” és „C” fizetési osztályhoz a felperesek fizetési fokozata alapján számított illetménykülönbség összegében.

[24] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú – kijavított – ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján egészében megváltoztatta.

Záró rendelkezések

[25] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatása okán a felperesek pernyertességére figyelemmel kötelezte az alperest a felperesek együttes első-és másodfokú perköltségének viselésére a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján. Ennek összegét a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdésére figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg, a becsatolt megbízási szerződés és költségjegyzékben megjelölt teljes összeget felperesekre személyenként egyenlő arányban meghatározva, áfával növelt összegben.

[26] Az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti személyes illetékmentességére figyelemmel a le nem rótt Itv. 39. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint számított elsőfokú és 46. § (1) bekezdése szerint számított másodfokú eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdés alapján az állam terhén marad.

[27] A másodfokú bíróság a Pp. 391. §-a alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2022. január 18.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró